

Norges vassdrags- og energidirektorat

Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo
nve@nve.no

Postadr.: **Sogn og Fjordane Skogeigarlag BA**
Boks 185, 6801 FØRDE
Kontoradr.: Hafstadgården 48, FØRDE
Telefon: 57 72 32 80
Telefax: 57 72 32 88
Føretaksreg.: 989 050 605
Bankgiro: 3700.05.12916

Dykkar ref.: Jan Sørensen
Vår ref.: Per Martin Fosmark

Saksref: 200901128-162 kv/jaso

Dato: 10. desember 2012

Høringsuttalelse fra Innlandsfiskeprosjektet Sogn og Fjordane

Sogn og Fjordane Skogeigarlag BA har – gjennom sin reiselivssatsing Ferda – prosjektledelsen av Innlandsfiskeprosjektet i Sogn og Fjordane. Skogeigarlaget gir med dette brev sin høringsuttalelse om nytt utbyggingsalternativ (alt. C) på vegne av Innlandsfiskeprosjektet.

For det nye alternativ C vil vi gjøre gjeldende de samme momenter som vi ga i vår høringsuttalelse 9. september 2011. Det innebærer at vi ikke har noe imot at det gis konsesjon til kraftverk så lenge tilrådingene i utredningene fra Rådgivende biologer blir fulgt, dog med følgende unntak eller skjerping av betingelser for å åpne for reetablering av Breimselva som storørretvassdrag og tilrettelegging for alle brukergrupper:

- I tersklene i elva legges inn smal åpning med høyere vannsøyle slik at stor ørret kan passere uten at ryggen på storørreten kommer fri av vannmassene.
- Det må legges særlig vekt på utforming av terskelen mellom vann og elv pga at Breimsvatnet mellom Breimsvatnet og utløpet i sjøen ved Sandane ut fra gjeldende konsesjon blir noe nedtappet i forbindelse med kraftproduksjon.
- Den bratte strekningen fra Fjordhestgarden til kraftinntaket må tilrettelegges for oppgang av storørret ved minstevannstand.
- Kraftinntaket med utslipp for minstevannsføring må muliggjøre både oppvandring og nedvandring av storørret.
- Konsesjonen må istedenfor samme minstevannstand hele sommerhalvåret (1.5-1.10) muliggjøre større minstevannføring i forbindelse med gytevandring osv, og tilsvarende mindre på andre tidspunkt. Det innebærer at minstevannføringen på årsbasis må kunne varieres ut fra fiskefaglige behov, slik det også blir gjort i enkelte andre vassdrag. I dette ligger også mulighet for vurdering av større minstevannføring i oktober, spesielt første del. Jfr enkelte andre vassdrag.
- Det bør avsettes midler til å følge opp utviklingen av fisket i elva over tid, som grunnlag for tilpasning av minstevannføring og tidspunkt.
- Ved rydding av vegetasjon langs elva må dette utføres ut fra fiskefaglig kunnskap og plan.
- Utbygger plikter å samarbeide med lokale og regionale interessenter i tilrettelegging for fisketurisme i Breimsvatnet, eventuelt etter pålegg fra kommunal eller regional myndighet.
- Fiske ved innosen (der elva renner inn i Breimsvatnet ved Reed Camping) vil bli påvirket av utbygginga, og derfor også tilrettelegging av fiskeplass ved innosen. Utbygger må besørge eventuelle merkostnader ved å kompensere for endringer i fisket (som muligheten for å fiske og tilgangen på fisk) på denne fiskeplassen forårsaket av endret vannføring eller andre forhold forårsaket av utbygging.
- Da kraftutbygging er en irreversibel prosess som tillates blant annet på miljømessige betingelser, er det sentralt prinsipp at utbygger selvsagt må stå ansvarlig for eventuelle

negative miljømessige konsekvenser. Dersom utbyggingen skulle vise seg å få negative konsekvenser for storørreten i Breimsvatnet, må eier av kraftverket stilles økonomisk ansvarlig for å kultivere storørretstammen eller utbedre feil eller mangler. Hensyn til storørretstammen skal settes foran eventuelle kostnader eller økonomisk tap for utbygger.

- Flere mediaoppslag har fokusert på at dagens skatteregler for denne type større kraftverk gjør at omtrent alt overskudd går i skatt til det offentlige (kommune, fylke og spesielt stat). Dette vil i så fall redusere mulighetene for gjennomføring av punkta ovenfor, og nødvendiggjøre større offentlig økonomisk medvirkning.

Storørret er en nasjonal ansvarsart. Tilrettelegging for fiske for alle både i fritids- og næringssammenheng, friluftsliv som opplevelse og helseaktivitet i tilknytning til vassdrag, og ivaretaking av natur- og kulturmangfold i og rundt vassdrag er klare offentlige oppgaver.

Vi forutsetter at alle som har inntekter fra slike vannkraftutbygginger bidrar forholdsmessig til dekning av kostnader for tilrettelegging i og rundt vassdraget. Som fiskeplasser tilrettelagt for funksjonshemmede og vandringsstier for alle langs elva. Og at det offentlige tar et særlig ansvar – planmessig og økonomisk – for tiltak for barn, ungdom, funksjonshemmede og eldre. Nåværende utbyggings- og skatteregime bør ved eventuell endring spesielt stimulere til tiltak for disse gruppene.

- Vi forutsetter også at alle lover og regelverk overholdes.

I tillegg vil vi for alternativ C (og B) denne gang anføre følgende tillegg:

- Det forutsettes tilrettelegging for opp-/nedvandring av fisk på siden av den eventuell kanaliserte elvestrekning, slik at det ikke blir etablert et vandringshinder i Storelva rett ovenfor innosen (der elva renner inn i Breimsvatnet ved Reed Camping). Problematikken gjelder først og fremst slik alternativ C er beskrevet, men må også gjelde foreventuell kanalisering ved alternativ B.
- Det forutsettes at det blir foretatt undersøkelser av nøytral fiskefaglig part om hvordan alt. C vil kunne påvirke fiskens levekår og bestandsutvikling, spesielt storørretbestanden. Eksempelvis har vi bekymringer knyttet til hvordan sedimenter av elveslam fra utløpsstedet nedenfor utløpspunktet i elva og ned til Breimsvatnet vil virke inn på rogn og yngel, stasjonær og gytevandrende fisk. Slike undersøkelser skal være bestemmende for avbøtende tiltak som besørges og betales av utbygger. Gjelder for både alternativ B og C.

Innenfor disse forutsetninger ser vi frem til et godt samarbeid mellom utbygger og lokale aktører om tilrettelegging for fisketurisme i Breimsvatnet.

Med hilsen

Ieder for Ferda, kompetansesenter småskala reiseliv

Per Martin Fosmark, prosjektleiar Innlandsfiskeprosjektet Sogn og Fjordane

Tlf.: 975 00 472

E-post: per.martin.fosmark@ferda.no

Web: www.ferda.no